

A MATE Szent István Campus díszterének tájépítészeti fejlesztése

Zámbó Dorottya

Tájépítész mérnöki mesterképzési szak

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék

Belső témavezető: Dr. Fekete Albert, egyetemi tanár, Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék

Külső témavezető: Pápai Veronika, okleveles tájépítész-mérnök, OpenSpace Kft.

A diplomadolgozatomban a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szent István Campus díszterének tájépítészeti fejlesztésével foglalkoztam, amely során figyelembe vettem az örökségvédelmi és ökológiai szempontokat is. A díszter megújítása egy komplex feladat, ahol több tényezőt is figyelembe kell venni, mivel műemléki és egyetemi környezet is egyben.

A MATE Szent István Campus több épülete jelenleg felújítás alatt áll, mint például a leghíresebb neobarokk stílusú főépület, amelynek külső rekonstrukciója folyik. Az épület előtt található díszter megújítása szintén fontos feladat, mivel az épített örökséghez hozzátartozik a természeti környezet is, amely számos ökológiai szolgáltatást nyújt.

A vizsgálati munkarészben először a tervezési területet határoztam meg, amely a MATE Szent István Campus kedvező elhelyezkedésű, történeti jelentőségű magja, a főépület előtti díszter. Nemzetközi példákat is megvizsgáltam, amelyekben kiemelt szerepet kapott a hallgatóközpontú, akadálymentes környezet kialakítása, a biodiverzitás növelése, a hely történeti jelentőségének figyelembevétele, valamint a fenntartható csapadékvíz-kezelés.

Nagy hangsúlyt fektettem a történeti kutatásra, ezzel megismerve a hely szellemét, valamint feltárva a különböző korszakok rétegeit. A történeti kutatás megalapozásához nagy segítség volt Gecséné dr. Tar Imola által készített *A MATE Gödöllői Campus főépülete előtti díszter Kerttörténeti Tudományos Dokumentációja*. A Szent István Campus története négy fő korszakra osztható. Kezdetben a Grassalkovich család tulajdonához tartozott, mint Fácános, majd a premontrei gimnázium helyszínéként működött. Egy rövidebb átmeneti időszakot követően megkezdődött az egyetemi korszak. A díszteret a premontrei gimnázium idején alakították ki, ekkor jött létre a neobarokk stílusú homlokzat, Kálmán herceg lovas szobra és a díszpark által alkotott térkompozíció. Az évek során folyamatosan egyszerűsödött a díszter struktúrája, de eredeti szerkezete mindig felismerhető maradt.

A díszter jelenlegi állapotának vizsgálata során megállapítottam, hogy a sok érték, mint a koros faállomány, a fennmaradt örökségi elemek mellett több konfliktus is megfigyelhető a területen. A díszter elhanyagolt állapotát a leromlott növényállomány, a kisarchitektúrák és a burkolatok rossz állapota jelzi. Ennek ellenére a díszter a Szent István Campus egyik legkedveltebb helyszíne.

A kutatások és vizsgálatok alapján készítettem egy programtervet, amelyben meghatároztam a főbb irányelveket, illetve örökségvédelmi, fenntarthatósági és egyéb szempontokat. Ezután részletesen ismertettem a díszter tájépítészeti fejlesztési koncepcióját.

A díszter tervezésénél kiemelt szempont volt az örökségi elemek feltárása és helyreállítása, ezzel erősítve a helyi identitást. Emellett fontos cél volt a csapadékvíz visszatartása, minőségi és fenntartható zöldfelületek létrehozása, valamint rekreációs területek kialakítása, amelyek megfelelnek az egyetemi polgárok és a helyi lakosok igényeinek.